

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Előfizetési-ára: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítóknek és Jegyzőknek 6 K.
Egy szám ára 10 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Árpád-utca 3. sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyiltér soronként 50 fillér.

Tisztviselők mozgalma.

Székelyudvarhely, július 4.

A székelyudvarhelyi tisztviselők erőteljes akcióit kezdeményezték a városnak magasabb lakbérosztályba való sorozása iránt. A mozgalmat meleg rokonszenvvel üdvözljük, mert jelentős kulturai fejlődés csiráját fedezzük fel a székelyudvarhelyi tisztviselők tömörülésében, mely látszólag egy hétköznapi probléma megoldásában mutatkozik, valójában pedig a szegényes vérkeringésű közgazdasági és közművelődési lokális élet televényébe visz új energiát anyagi és erkölcsi téren.

Mert volt idő, mikor mélységes közöny pusztította egyéni és közéletünk nyilvánulásait; biztató, reménykeltő jeleknek még csak árnyékával se találkozhattunk és a fel-fel tűnő eszméket, ideákat gusba kötötte és így szenvedette az individuum elzárkózott élete. Lám ma már valami más, napsugaras új élet erői foglalják le a tért, új lelkesülés szállja meg a parlagon hevert mezőket; haladás és átalakulás uralja a közgazdasági és közművelődési világot — s az átalakulás megtermékenyíti, gyümölcscsé érleli a szunyadó eszméket s a tökélyesbülés szolgálatába sodorja az eszmék harczoait.

Lokális érdekeinek javítása mindnyájunk feladatává nőtt s ezért üdvözljük a tisztviselői karnak első és nagyon tekintélyes összefogását, mely jelentős ténnyel a komor helyzet magaslatára öntudatos erővel, egyesülten emelkedik.

Foglalkozhatnánk a tárgyalt kérdésnek tisztán materiális oldalával, mert nincs tagadás benne, hogy épen ez a mozgató ereje az értékes tömörülésnek, — nem tesszük — egyrészt azért, mert az igazságot sem értékben növelni, sem pedig letagadással csonkítani nem lehet, másrészt azért, mivel ennek anyagi oldalát realizálni s a való élet színében bemutatni ott áll a tekintélyes bizottság, melynek munkáját annak idejében módunkban lesz ismertetni.

Hanem inkább a mozgalom következményeire utalunk és szinte látjuk, miként szakadnak fel a lebilincselte erők s indul meg a fejlődésben stagnáló város előhaladása kulturai s közgazdasági oldalon egyszerre. Hisz nagy szó az mikor a tisztviselő fizetése felszabadul a lokális terhek alul s az céljára fordítható s nem kell évenként százakkal pótolni egy olyan betömlhetlen ürt, mint aminek rendezése homloktérbe került.

Senki se gondolja, hogy szegényes kulturánk mozdulatlan marad, ha a felszabadult összeg csak igen csekély hányada kerül asztalára és itt lényeg, hogy kiknek szabadul és kiktől várható az eldugult forrás? Nemde

azoktól, kik a városra, vármegyére hivatva vannak a kulturáért áldozni, de a megváltozott élet ezt a tehetséget tőlük könyörtelenül elszakította épen akkor, midőn az élet sehogy se férhet bele régi kereteibe.

És ki nem várja, ki nem sürgeti e város társadalmának állandóságát? Soha sem szakadt szét annyi kapocs és nem támadt válaszfal e város társadalmá között, mint épen az utóbbi évtizedben, mikor a nehéz és nyomasztó helyzet önkéntelenül sodorta magával a tisztviselők vándorlását el annyira, hogy ma teljesen átférfalódott képet láthatunk; a régi állandó tisztviselői karnak ma már csak emléke él.

A szomszédos gazdag vármegyéknek székvárosai már régen abban a helyzetben vannak, hogy tisztviselőjük részére tűrhetővé tehessek a lokális érdekek kielégítését; akár keletre, nyugatra, délre és északra nézünk mindenütt a természetből megáldott gazdag megyéket s következőképp székvárosokat látunk, hol a nyugodt megélhetést biztosítja nagy részben a székvárosokban összefutó gazdag közgazdasági vérkeringés, míg e szegény vármegye ide összeszorítva az élet feltételekkel rendelkező s előre törtető vármegyéktől csak a történelmi multból meritheti a világvérseny regulátorait.

A kultura forrásainak zsilipjeit tekintettel a vármegye és székváros sajátosságosan szegényes viszonyaira mindenesetre felnyitja a kormány, ha az aktivitásra lépett tisztviselők kérése szava teljes indokoltásával oda elhatol s ezzel Székelyudvarhely város rohamos fejlődése is impulzust nyer, mert nem tételezzük fel a tisztviselői karról, hogy a féluton megállana, hanem hisszük, hogy e kérdéssel kapcsolatosan teljes erejével vetődik felszínre a tisztviselő telep problémájának megoldása, mint olyan következmény, mely szabályozására van hivatva a lakbér kérdés esetleges félrevezető utainak.

Annál inkább kérjük a tisztviselői kar ohajának teljesítését, mert a vármegye és város vezető tényezői teljesen ismerik a nyomasztó körülményeket s értéklik a kérés fontosságát s épen e végből nem zárkóznak el annak illetékes helyén való vészolásától.

A tisztviselő karnak első imponáns tömörülésében a haladás és fejlődés utjának hajnalát látjuk; vágyunk az, hogy a kar mindig együtt maradjon, ha e város anyagi és közművelődési fejlődéséről van szó.

Tisztviselők értekezlete. A székelyudvarhelyi áll. tisztviselők f. hó 2-án népes értekezletet tartottak a városnak a IV-ik lakbérosztályba soroztatása tárgyában. Az értekezleten minden hivatal képviselve volt. *Bíró István* főreáliskolai tanár akadályozva lévén a megjelenésben, helyette *Gál Imre* tanító válaszolt az összefogás célját s

kérte az értekezlet megalakulásának kimondását. Elnöknek *Kövesdi József* p. ü. tanácsos, h. p. igazgatót, jegyzőnek *Varró Elek* választották. A tárgyalás során egyhangulag foglaltak állást a városnak magasabb lakbérosztályba sorozása mellett s a memorandum megszerkesztésére felérték *Sebesi János* alispán, *Kövesdy József* p. ü. tanácsos, *Bálint Gáspár* p. ü. számvizsgáló, *Bíró Dénes* t. b. főszolgabíró, *Bíró István* tanár *Birtalan Sándor* adótárnok, *Essegár Bálint* erdőtanácsos, *Gál Imre* áll. tanító, *Gotthárd János* polgármester, *Jancsó János* városi adóellenőr, *Leichtner Gyula* főmérnök, *Mihály János* törvényszéki bíró *Németh Albert* p. ü. titkár, *Br. Orbán János* árvaszéki ülnök, *Dr. Paál Árpád* vm. főjegyző, *Pillich Lajos* tanár, *Puskás Lajos* jb. írodatiszt, *Varró Elek* p. ü. végrehajtó, *Zonda József* állategészségügyi felügyelőt, mint delegált bizottságot, kérve, hogy a delegált bizottság munkáját aug. 1 határidővel összehívandó tisztviselői értekezlet elé terjessze, mely értekezlet fog határozni a memorandumnak a kormányhoz való felterjesztési módjait. A statisztikai adatgyűjtés s a memorandumnak tisztán reális alapra való feltétele érdekében elhangzott vélemény nyilatkozások után *Kövesdy* elnök a népes értekezletet berekesztette.

67 felfelé, 48 lefelé.

— A kiegészülő koalíció. — Savanya a szőlő. —
Pártalakítás. —

Székelyudvarhely, július 5.

Azt hiszik 48-as körökben, hogy Andrásyékul konzervatív 67-es alapon kormányképesség céljából szervezkedhetnek és ennek daczára a nép számára tovább is függetlenségi 48-as szerepet játszhatnak. Még oly korlátozott értelműnek tartják a népet, hogy az nem veszi észre a kiegészülő jámbor sakkhuzást.

Pedig minden jel megmutathatná nekik azt, hogy a nép már ismeri őket, a szinmagyarország városai és megyei egymásután fordulnak el tőlük s még oly kerületekből is, a hol soha más, mint 48-as képviselő nem volt, lelkes bizalmi szavazatot nyer a munkapárt. Mert immár mindenki tudja Magyarországon, hogy köztük s a munkapárt között nem az a különbség, hogy ők 48-ak, a munkapárt meg 67-es, — hanem az, hogy a munkapárt fölfelé és lefelé ugyanazt a 67-es elvet vallja, — míg ők fölfelé tulatesznek a 67-en, lefelé meg a 48-nál is kuruczabbaknak mutatkoznak.

Ellenük tehát nem valamely politikai elvük miatt van kifogás, hanem politikai jellemük fogyatkozása miatt.

Bár nem vagyunk hivi a 48-as politikának, tisztelni tudunk minden becsületes elvi álláspontot, a mely nem becsapásra, népámitásra szolgál, — hanem mindenütt, mindenkiel szemben egyaránt hirdettetik. Az ő nagy bűnük, hogy ők, a kik a nemzeti ideálok fentartására vállalkoztak, ez ideálokat nemcsak megcsufolták, a hatalomra jutás mohóságában feladták, hanem ezzel együtt a nemzet lelkeben az ideálokban való hitet általában kiirtották, vagy legalább évtizedekre kibátóan lehetlenné tették. Minden más bűnük elenyészik ama nagy és helyrehozhatatlan bűn mellett, a melyt a nemzet szelleme ellen elkövettek. Azt az erkölcsi ségét rendítették meg, a

mely nélkül nemzet nem állhat fenn, — a nép bizalmát, milliók hitét vették el.

Az egyesült függetlenségi párt élére jutott gróf azt mondja, hogy a nyári szünet alatt országsserte szervezni akarják a függetlenségi pártot. Hát bizony szervezésre szorul ez a bomlott, megvert, letört párt, a melyet sok politikai csapás s belső erkölcsi romlás annyira tönkretett.

S hogy valóban szomorú e párt állapota, azt akaratlanul is bevallja Károlyi gróf, midőn elmondja, hogy a nyári szünet alatt nem fognak népgyűléseket rendezni. Ezt ő ugyan oly módon fejezi ki, hogy „nincs szükség arra, hogy az ellenzéki hangulatot a népgyűlések rendezésével és forszírozásával tartsuk fenn”, — de nyilvánvaló, hogy azért nincs szükség erre, mert a nép hangulata nem nyújt rá módot. Hiszen ha a nép hangulata ellenzéki volna, nem mondaná gróf Károlyi ur a függetlenségi párt szervezését oly nagyon fontosnak, halaszthatatlannak. De ő beismeri, hogy a pártot sürgősen szervezni kell mindenfelé, — vagyis hogy agitációra, gyűlékezésre szükség van, — másrészt azonban ki mondja, hogy az ellenzéki hangulat országsserte nem szorul agitációra és gyűlékezésre.

Az igazság ebből könnyen levonható s ez különben is köztudomású: Ők szeretnének szervezkedni, de nem tudnak. Mint a múlt nyáron is, óhajtottak országsserte gyűléseket rendezni, — de nem tudtak. Csakhogy a múlt nyár elején még volt reményük, mert az obstrukció letörése után még nem ismerték a nép hangulatát; előre bejelentették tehát, hogy majd bejárják az országot és felléptetik a népet. Mivel ez nem sikerült, most már nem merik ebbeli szándékukat bejelenteni, — hanem azt mondják, hogy nincs szükség népgyűlésekre tartására. Ugyanis — savanyu a szőlő.

A pártalakításnak egész különös módja az, a melyet gróf Andrássy Gyulának egy nyilvánosságra jutott levele elénk tár. E körlevelet Andrássy azért küldött politikai barátaihoz s azt közli velük, hogy új pártot akar alakítani, ezért kéri őket, hogy gyűjtse össze és közöljék vele azoknak a barátoknak és ismerősöknek nevét, a kik hozzá csatlakozni készek.

Hát eddig az volt a szokás nálunk is, másutt is, hogy a polgárok bizalma, vagy a politikusok tisztelete fordult valamely tekintélyhez. Egy ügy, egy eszme, egy közönség érlelődött, fejlődött s keresett és talált magának vezért. Andrássy ennek ellenkezőjét cselekszi. Őt nem kéri fel senki, hozzá nem fordul senki, őt nem ostromolja senki és semmi — ellenkezőleg, ő ostromolja levélkéikkel az embereket, azt írva nekik, hogy „egy új párt alakítását vettem tervbe”. Mint a vidéki poéták előfizetési felhívással, úgy árasztja ő el jóismerőseit pártalakító felhívással s még csak azt sem írja, hogy „barátaim unszolására”. S csak egy könnyedén mondja, hogy „új párt alakítását vettem tervbe”, mintha politikai pártot nem közszükséglet, nem történelmi fejlődés, nem parancsoló kényszer hozna létre, hanem egy embernek elhatározása! S mintha megrendelésre, felhívásra, parancsra létesülhetne politikai szervezet.

Hiszen azok az urak, a kikhez felhívását küldi, eddig is ismerték őt, eddig is tudták, hogy ő politikus, eddig is csatlakozhattak volna hozzá. Hát miért vártak eddig, hogy őt vezérüké kiáltás ki s miért kell magának a vezérnek keresni a saját híveit?

Legelőjavítási akció Udvarhely-vármegyében.

Székelyudvarhely, július 4.

Udvarhelyvármegye mezőgazdaságának valóságos életkérdése azon nagyszabású akció, mit az Erdélyrészi Kirendeltség kifejti a párcziánként bevezetett legelőjavítás által. A legelőgazdaság kulturája fundusa a mezőgazdasági életnek, hisz jó legelők nélkül haszon állattenyésztésről nem beszélhetünk. Sajátságos légköri és talajviszonyaink a növénytermelésben is a takarmánytermelésnek kedveznek s az a gazda boldogulhat itt, ki mezőgazdaságában főirányulv a takarmánynövények termesztését tartja s a legelőgazdaságát ezzel egészíti ki.

A kirendeltség által bevezetett legelőgazdasági feljavítási munkálatok multjának alig van 10 éve s e tíz év alatt a gazdasági akciónak semmi más ága nem mutat fel oly szembetűnő eredményt, mint éppen ez, mit aránylag csekély állami segély pénzen a községek felvilágosításával, a konzervatív gondolkodás letörésével végeztetett a kirendeltség.

Mert mi volt ezelőtt 10 évvel Udvarhelymegyében s az egész Székelyföldön? Nagy kiterjedésű csalitos, bozotos, tövisbokrokkal rakott, szőrűekkel ékeskedő legelők terültek el a havasi fensíkokon, hol a tövisbokrok tisztították meg az állatokat szőröztetűktől, gyapjuktól s ivóvizül holdszámra menő pocolyák, havasi mocsarak kínálkoztak s nem ritkán, sőt igen gyakori esetben a tápláló fűfélék helyett az uralkodó szőrűfűvek között mérges havasi növények hordták, táplálták az állatok bélbetegégeit s egyéb nyavalyáit, minnek vége természetesen a minden évben tömegesen előforduló elhullás volt.

És mi van ma? Az elváltozott képet, ha az ember nem látja, talán el se hiszi. Csalitosoknak, tövisbokroknak hirtelen nincs a legelőkn, szőrűfűvek helyét elfoglalták a tápláló fűfélék pázsitos növények és pocolyák helyett medenczékbe összefoglalt üdítő, hegyi források öntik a cement-beton vályukba a friss vizet az állattálmány e valóságos éltetőjé. Ott látjuk a vihar ellen megvédő, árnyat adó fészerezőket, hová tikasztó melegben s zivatarban behajtja a jószágot a pásztor; és már több legelőn látunk szabályos sorokban ültetett gyümölcsfákat, melyek míg egyfelől árnyat fognak szolgálni, addig a legelő jóvelmezőségét is hivatva vannak emelni.

A hivatásos mezőgazda és közgazdasági ember a falu mezőgazdasági kulturáját nem a községben, hanem annak határában keresi s csak az ott megnyilvánuló, illetőleg szembetűnő elváltozásokból ítelhet és következtethet. A kirendeltségnek a vármegyében töltött 10 éve valóban kulturális gazdasági historia lapjaira való, mert tulajdonképpen itt kezdődik az öntudatos és célirányos gazdálkodási rendszer, ami a vármegye viszonyainak megfelel s valamikor — igen közel az állattenyésztés jóvelmezőségének hatványozásában fog megnyilvánulni.

Mindig figyelemmel kísértük a Kirendeltség e nagyszabású akciónak s jól esőleg szögezzük le, hogy a legelőjavítási munkálatoknak nem szakad vége, hanem bizonyos rendszerben évenként elő-elő jön s lassu biztonsággal terjeszkedik olyan községekre is, hol a nép konzervativizmusán s kulturális előhaladás és kifejlődés keretei néhány évvel ezelőtt öszetörték. Nagy front változással találkozunk e tekintetben a vármegye lakosságánál, mert míg ezelőtt több községben merő visszautasítással találkozott az akció, addig ma éppen a községek legtöbbször vette fel a munkát a dicséretes törekvással építi közgazdasági jövőjét.

A kirendeltség a folyó évben is végezteti az illetékes közbirtokosságokkal és községekkel a legelőjavítási munkálatokat, mennyiben 37 közbirtokossági és községi legelőn folyt a tavasszal a javítási munkák, melyeknek segítésére 8500 kor. utalt ki a kirendeltségi központ.

Az öszeg, mit a kirendeltség jelenleg e célra fordít, elenyészően csekély a multhoz képest, ami természetesen azt igazolja, hogy népünk kulturális érzéke emelkedett s már ott tartunk, hogy maga a nép keresi önmaga boldogulásának útját s nem kell verbuválni a közmunkálatok felvételére akkor, midőn a köztevékenységnek jutalma elmaradhatatlan. A közgazdasági élet emelkedés mellett a fejlettebb kulturális érzék is nagy eredmény, ami kétségtelenül bizonyítja, hogy jó uton járunk.

KÖZIGAZGATÁS.

A nyugdíj-alap segélye. A vármegyei tisztviselői nyugdíj-alap évek óta hátrálékkal küzd, melynek elenyésztetését *Sebesi János* alispán a belügyminisztertől kérte. E héten személyes intervenciójára sikerült elérni, hogy a miniszter e czímen 16 ezer K rendkívüli segélyt kiutalt. — Itt említtük meg, hogy a vármegyei ház úrszékének helyreállítására a miniszter 10 ezer K segélyt helyezett kilátásba.

Heltai Ferencz — diszpolgár. Jelenítettük, hogy az oklándi járás közönsége *Heltai Ferencz* volt országgyűlési képviselőt, a járás érdekében elért jelentős sikereikért, nagy lelkesedéssel diszpolgárává választotta. Az erről szóló diszpoklevelet *Sebesi János* alispán és *Szabady Tivadar* főszolgabíró vezetésével a mult vasárnap egy harmincz tagu küldöttség nyújtotta át Heltainak, kit a választó polgárok ilyen szép formában megnyilvánuló tisztelete és ragaezkodása igen kellemesen érintett és hálás szavakban köszönte meg. A küldöttséget a városligeti Gundelféle vendéglőben gazdagon megvendégelte.

Selejteznek a megyeházán. A vármegyei ház *Dóczy Lajos* főlováltárnok a selejtezési munkálatokat megkezdte. A sok körültekintés és nagy fáradsággal járó munkálatok روند egyelőre az 1893. évtől kezdve felgyűlt főszolgabírói iratok kerülnek kielejtezésre.

A belügyminiszter az udvarhelymegyei jegyzőkhöz. A homoródi járás jegyzői kara június hó 22-én *Péler József* Székelyszombor község nyugalmába vonult jegyzője tiszteletére bucsu ünnepséget és bankettet rendezett, a melyen a járási jegyzők nevében *Kiss Jenő* felsőrákosi jegyző, a járási tisztikar nevében pedig *Szabady Tivadar* főszolgabíró intézkét beszédet az ünnepelthez és méltatták eredményes működését. Az ünnepségen és banketten megjelent *Jakab Gyula* nyug. alispán, az ünnepelt jegyző volt hivatal főnöke is. A járás jegyzői kara ezen ünnepségről táviratilag üdvözölte Gróf *Tisza István* miniszterelnököt, *Sándor János* belügyminisztert, valamint a vármegye fő- és alispánját. *Sándor János* belügyminiszter a jegyzők üdvözlésére az alábbi levelet intézte *Kiss Jenő* felsőrákosi jegyzőhöz:

Tisztelt körjegyző úr! A homoródi járás jegyzői kara nevében kifejezett üdvözlötlet hálással köszönve, kérem legyenek meggyőződve, hogy a községnek és a jegyzőknek érdekeit mint eddig, ezentul is legmelegebben fogom szívemen hordani. Egyuttal fogadják őszinte tiszteletem nyilvánítását, melylyel vagyok igaz hívők, Budapest, június 25-én. *Sándor János* s. k.

A gagy—erdőszentgyörgyi uton, ugyszintén az etéd—bözdői uton épített műtárgyak és utáthelyezési munkálatok felülvizsgálatát *Sebesi János* alispán és *Leichtner Gyula* kir. főmérnök, az államepítészeti hivatal főnöke, folyó hó 3-án ejtették meg.

Körjegyző választás. A siménfalvi körjegyzőség m. hó 29-ikén megtartott választáson töltetett be, Dr. *Páffy Jenő* főszolgabíró elnöktele mellett. A pályázott és jelölt nyolcz jelölt közül *Horváth Albert* abonyi s. jegyzőt választották meg egyhangulag.

NESTLÉ FÉLE
régebevált GYERMEKISZT
 a legjobb és legolcsóbb
 DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÜGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁRBAN
 Próbadohoz ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wiedl. Biberste. 177

A kirendeltség munkaprogramja.

Székelyudvarhely, július 3.

A földmivelésügyi miniszter a fenhatósága alatt álló miniszteri kirendeltségek részére egyetemes szervezeti szabályzatot bocsátott ki, melyet Udvarhelymegye közönségének is megküldött.

E szervezési szabályzat 2. §-a szerint a kirendeltségek feladatát képezi, hogy:

a) a területek gazdasági viszonyait, azoknak minden ágazatát állandóan figyelemmel kísérik, azok fejlesztését s a gazdaközönség anyagi és erkölcsi megerősödését megszabott hatáskörükben és a rendelkezésükre bocsájtott hitel keretei között minden lehető módon előmozdítják s e célból a mutakozó szükséglethez képest indítványokat, javaslatokat terjesztenek a földmivelésügyi miniszter elé;

b) a gazdaság érdekében hozott s azzal kapcsolatos törvények és rendeletek végrehajtását hathatósan ellenőrzik, illetve az ezen törvények végrehajtásával megbízott hatóságok ez irányú munkáját állandóan figyelemmel kísérik s azokat ezen munkájukban támogatják;

c) a földmivelésügyi miniszter rendeleteit végrehajtják, illetőleg végrehajtassák s az egyes ügyágak körében a nyert felhatalmazás erejéig önállóan intézkednek;

d) a területükön működő s a kirendeltség alá rendelt szakkivaltatok, intézetek és önálló működésre jogosított szakközégek tevékenységét ellenőrzik, azokat tevékenységre ösztönözzék és feladatuk teljesítésében támogatják;

e) a területükön működő és gazdasági célt szolgáló egyesületek, gazdakörök, gazdasági munkás egyesületek, szövetkezetek alapszabályszerű működését figyelemmel kísérik, azokat feladatuk teljesítésében támogatják, a gazdatársadalmak testületi és szövetkezeti szervezkedését elősegítik s mindazon kérdésekben amelyek intézésében a gazdatársadalmi szervezetek bevonhatók, azokkal lehetőleg karöltve járjanak el.

Hogy a magyar királyi földmivelésügyi miniszterium egyes ügykörében a kirendeltség milyen önálló hatáskörrel ruháztnak fel, illetve, hogy egyes ügyekben milyen mérvig járnak el a kirendeltségek önállóan, azt külön rendeletek állapítják meg.

Nincs kétség abban, hogy a vármegye közönsége a kirendeltségek működési körébe utalt feladatokat szervezeti és gazdasági szempontból való jelentőségét kellőképpen méltányolja és így ehhez képest a kirendeltségek feladatait teljesítésében hatékony közreműködésével készséggel fogja támogatni.

HIREK.

Székelyudvarhely, július 6.

Királyi elismerés. Szép ünnepély keretében adta át Dr. Pálffy Jenő jár. főszolgabíró id. Máté Kertész Sámuel szederjei közgyámnak az Öfelsége által adományozott koronás ezüst érdemkeresztet a mult vasárnap Id. Máté Kertész Sámuel 47 évig volt Szederjes községben egyfolytában bíró — pénztárnok — és közgyám. Mindég önzetlenül szolgálta a közügyeket s így méltán kiérdemelte a legmagasabb helyről jött szép kitüntetés. Az ünnepély az istentisztelet keretében folyt le. Mester János ref. lelkész szép alkalmi predikációja után Dr. Pálffy Jenő jár. főszolgabíró tartott magas szónyalású szép beszédet a király hűségéről és az önzetlen közszerzési tevékenységről s azután feltűzte a 74 éves Máté Kertész Sámuel közgyám mellére a koronás ezüst érdemkeresztet. Majd Minályi Béla körjegyző üdvözölte az ünnepeltet a társ községek nevében, mire a kitüntetett meghatottan mondott köszönetet. Az isteni tisztelet után bankett volt, hol igen sok szép felköszöntő hangzott el.

Székely fürdők.

Nekünk nincsenek világhírű múkincseink, a melyek az idegenek arra késztetnék, hogy eljőjjen hozzánk gyönyörködni. Nincsen gyáriparkok, nincsen világkereskedelmünk, mely az idegenek hozzánk özönlését tennék szükségessé.

A mi idegenforgalmunk emelésének csak egy biztos bázisa van, az, a melyet a természet adott ennek az országnak: gyönyörű szép hegyeink, erdeink és tavaink. A Székelyföld természeti szépségeink nincsen párja azon a világon. Hegyeink nem oly fölségesen zordanak, mint Svájcban, ligeteink nem oly kissek, mint a Riviera, de szépek, vonzóak, kellemesek, egészségesek. A kényelmes és gyors magyar államvasutak elröpitenek mindenhová, a hol szép vidék van, a lakosság tisztességtudó és becsületes, az élet jó. Szóval megvan minden kvalifikációja ennek az országnak ahhoz, hogy az idegenek felkereséséért, hogy gyönyörködjenek a természet szépségeiben és pihenjenek.

S a külföldiek még sem jönnek. Idegenforgalmunk oly csekély, hogy szégyen bevallani. Míg Olasz-, Német-, Franciaország, sőt Spanyolország lakosságának egy tekintélyes része él abból, a mit az idegen forgalom jövedelmez, addig nálunk elenyészően csekély összeggé zsugorodik az idegenforgalom haszna.

Hogy még nagyobb legyen a keserűség, itt vannak a mi gyönyörű szép gyógyító és üdülő fürdőhelyeink. Nincs Európában az az ország, melynek még annyi gyógyerejű ásványvize lenne, mint a Székelyföldnek. Tusnád, Kovászna, Málnás, Bálványos, Előpatak, s a szerényebb fürdők közül Homoród, s a Szejkefürdő, csodákat művelhetnének évente a betegnek százaival. Szakértők konstátálták már számtalanszor, hogy a mire a karlsbadi, franzensbadi vagy marienbadi vizek képesek, arra a mi vizeink is alkalmasak és Tusnád, Borszék, Előpatak fürdők és a többi nyaralóhelyek természeti szépség dolgában semmiben sem állnak mögött a külföld divatos fürdőhelyeinek. Nem mondjuk, hogy nincs forgalma a székely fürdőhelyeknek, de az oly elenyészően csekély ahhoz képest, a milyenre jussok van, hogy az szinte neveltes.

Okát e pangásnak nem kell messze keresni: a magyar közönségben. Ez a közönség mint mindenben, a nyári fürdőzés dolgában is felette helyezi a külföldöt a hazáinál. A főváros és a vidék tehetősebb elemei egyaránt Svájcba, Tirolba, Rivierára és tengerparti fürdőkben nyaralnak, fizetnek négyszer annyit, mint a mit idehaza fizetnének, rázattják magukat napokon át a vonaton, csak azért, hogy elmondhassák, hogy divatos külföldi fürdőben töltötték a nyarat. Ha tehát mi sem pártoljuk a magunkét, mért pártolja azt a külföld? Az angol, a francia, a német száz és száz magyar nyaralóval találkozik a külföldi fürdőhelyeken s méltán hibetli, hogy a vagyonos magyarok azért nem nyaralnak odahaza, mert nincsen hol. S ha esetleg szemükbe akad valami magyar fürdőhelynek a reklámja, nem törődnek vele, mert ők külföldön azt látják, hogy a magyarok, a kik bizonyára ismerik a magyar fürdők viszonyait, nem nyaralnak hazájukban, hanem a pénzüket idegenek között költik el.

A magyar balneológiai kongresszusokon számtalan határozati javaslatot fogadtak el, mely e nagy baj orvoslására van hivatva. Akciót is indítottak, nem egyet, de minden törekvés kudarczot vall a magyar közönség külföld-imádásán. A magyar fürdők propagandájával éppen úgy vagyunk, mint a magyar iparpártolással, a kinek pénze van rá, külföldi iparcikket vásárolni.

Idegenforgalmunk és fürdőink pangása tehát egyaránt a magyar közönség nembánomságán és a tettekben nyilatkozó sovínizmus hiányán mulik. Oh, tudunk mi nagy magyarok, lángoló sovénnek lenni, midőn dikciózni és népgyűléseket kell tartani, de a mikor tettekbe van szükség, árva és elhagyott Magyarországon a magyar ügy.

Ha a közönség megemberelné magát és néhány éven át konzekvensen magyar fürdőket lá-

togatna, ezzel nemcsak a fürdők ügyén lenditene, hanem megeremtené az idegenforgalmat is azért, hogy híre menne a külföldön a székely fürdők forgalmának és szépségének.

Az idegenforgalom növelésére tényleg a legbatalmasabb eszköz, az ifjuság. A jövő nemzedék rokonezenve, vagy ellenséges indulata nemcsak irányíthatja, de fejlesztheti, vagy megbuktathatja a legjobb ügyet is. Szükségeink tartanók éppen ezért, hogy a magyarországi iskolák ifjuságával a mi fürdőinkre rendezéseink kirándulásokat, mert ha majd az alföldi városok is beutazzák a Székelyföldet, hisszük, hogy a kívánt eredmény — az idegenforgalom által — egy iparbag, kereskedelembe fejlődött házi iparképpen fog kialakulni.

Csak úgy, mint Svájcban, vagy Olaszországban meg van az erre való természet szépségeiben gazdag territoriumunk és a kézi ügyességekre alkalmas népünk.

Mi sokat remélünk az idegenforgalom növekedésétől, vajha a felvetett eszme megértésre találna.

A méhészegyesület vál. ülése.

Folyó évi június hó 29-én tartotta a méhészegyesület vál. ülést Székelyudvarhelyen Lányi Imre elnök vezetésével. A gyűlésnek fontos tárgya volt a 1913. évi költségvetés módosítása, melynek megejtése során elhatározták egy szakmáskötő tanfolyam rendezését Székelyudvarhelyen, 100 méhcsaládnak megvásárlását a tagok részére adandó 30%-os kedvezmény biztosításával, kedvezményes gyümölcsfák, mézelőfák, egres, ribizli, málna-cserjék beszerzését és kiosztását a tagok részére a megfelelő javítása céljából. Az ért. osztály forgatókönyvének s több más beruházási tételnek megállapítása után egy rendkívüli közgyűlés összehívását határozták el *Székelykeresztúrra* s ennek előkészítésével a titkárt megbízták. A rendkívüli közgyűlésen tartandó előadásokra Nemes Győző szaktanárt és Kosma Miklós fiatai tanítót kérték fel. Közönnötlet vették tudomásul öv. *Borszék* Somány adományát s a tetemesen bővült könyvtárt néhai *Borszék* Soma emlékére az ő nevére nevezték el. Az 1913. évi vándorgyűlés helyéül *Székelyszentkirály* községet jelölték ki, idejét augusztus hó második felére határozták. A vándorgyűlésen két tétellel foglalkozik az egyesület és pedig 1. *Minő eszközökkel lehetne megalkotni a népiszkolai méhészeteket s minő gyakorlati és erkölcsi haszon hárnána abból* a) a méhészetre b) a népiszkolai nevelésre? Előadó *Berényi Margit* szentkeresztbányai tanítónő. Második: *Méhészetünk fejlődése előtt álló akadályok leküzdése.* Előadó *Márk Mihály* agyalfalvi ref. lelkész. Elnöki intézkedések során örömmel vették tudomásul az évi segély kiutalását s *Ugron János* főispánnak és *Székelyhid* Viktor gazdasági felügyelőnek szives támogatásukért jegyzőkönyvileg mondottak köszönetet. *Pál Lajos* alsósófalvi lelkész és *Sárközy Imre* szentkeresztbányai lakost a tagok sorába felvették. *Berényi Margit*nak az egylet nevében tett adományáért és *Balás János*nak a községben saját költségén rendezett méhaskötő tanfolyam rendezéséért elismerő köszönetet szavaztak. *Hajdu Géza* szentkirályi tanító kérvényét pártolólag terjesztették a földmivelésügyi miniszterhez. Az erdélyrészi gazdasági egylet kiállításán az egylet részt vesz, az országos kiállításra pedig a nagy távolság miatt nem küldhet tárgyakat.

Végül a több év óta tagdijaikkal hátrálékos tagokkal szemben a peres eljárás megindítani határozták s végrehajtásával *Lőrinczi Béla* pénztárnokt és *Dr. Pap Béla* ügyvédet megbízták. Gyűlés után oszmeceara volt a jelen évi rajzáról s a méhcsaládok különböző állapotáról.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Téger Béla* máramaroszigeti állami tanítóképző-intézeti segédtanárt a székelykereszturi áll. tanítóképző-iptézethez áthelyezte.

Kitüntetett tanító. Jelentettük, hogy a Magyar Gazdaszövetségnek Kassán tartott nagy gyűlésén *Bernáth István* igazgató előterjesztésére szövetkezeti téren kifejtett tevékenységükért *Mirtse Dénes* alsófalvi és *Réther János* székelyszombori tanítókat 100—100 K. és elismerő oklevéllel tüntette ki. A kitüntetést jelentő és *Mirtse Dénes* tanítóhoz intézett levél egész terjedelmében a következő:

Tekintetes *Mirtse Dénes* ig. tanító urnak Alsófalva. Igen tisztelt Tanító úr! A mai napon utasítottuk a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesületet, hogy a Magyar Gazdaszövetség kassai naggyűlésének határozatából tanító urnak a szövetkezeti téren buzamosabb idő óta kitartó buzgalommal folytatott eredményes munkája jutalmául 100 azaz egy száz koronát utaljon ki. A midőn erről értesíteni szerencsénk van, a maguk részéről a magyar gazdatársadalom nevében külön is köszönetet mondunk szövetkezeti tevékenységéért és kérjük, hogy a jövőben is a szövetkezeti és a gazdatársadalmi munka iránt ugyanazzal a lelkesedéssel és bizalommal viseltessék, mint a melylyel eddigélre igyekezett a földmivelőnép és birtokosság érdekeit előmozdítani. Hazafias üdvözléssel *Bernáth* igazgató.

Az Oltár-egylet zászlószentelése. A helybeli Oltár-egylet zászlóját, mint jelentettük, 13-ikán, vasárnap délután 4 órakor a plebánia templomban szenteli fel *Gróf Mikos János* szombathelyi püspök, ki ezen alkalomból 12-ikén Székelyudvarhelyre érkezik. A zászlóanyai tisztséget *Hohenlohe Clodvigné* hercegné, *Özv. Gróf Mailáth Györgyné*, *Özv. Gróf Mikos Benedekné* és *Özv. Ugron Lázárné* vitéz szivesek vállalni. A zászlószentelés után 5 órakor a főgimnázium tornacsarnokában az Oltár-egylet díszgyűlést tart a következő sorrenddel: 1. „Mária sine macula concepta“ W. d. entől. Éneki a helybeli Dalárda. 2. Megnyitó beszéd, mondja *Özv. Gondá Jenő* elnök. 3. Chopin Etudes: a) Cis moll; b) F moll; zongorán előadja *Dömény Mária* fővárosi zenetanár. 4. Magdolna, irta *Martos Ferencz*. Szaválja. *Dr. Burnás Lőréné*. 5. Halleluja, irta *F. Hummel*, szövegét fordította *Anka János*. Éneki *G. Jánosy Ilus Mária*. Zongorán kíséri *Dömény Mária* fővárosi zenetanár. 6. Szondy Árpád: Passamezzo. Zongorán előadja *Dömény Mária* fővárosi zenetanár. 7. Záróbeszéd mondja *Pál István* apát-kanonok, főesperes-plebánus, oltár-egyleti igazgató. — A díszgyűlésre az egyesület belépti jegyeket bocsátott ki a következő árak mellett: I. és II-ik és oldalsorok 2 K. III. és IV. sor 1 K. 60 fillér. A többi sor 1 K. Földszinti állóhely 80 fillér. Diákjegy 40 fillér. Karzati ülőhely 50 fillér. Karzati állóhely 20 fillér. Jegyek előre válthatók Székely Dénes könyvkereskedésében, 13-ikán d. e. 10 óráig, d. u. 4 órától kezdve a tornacsarnokban.

Az erdélyi r. kath. egyházmegye s. püspöke. Jól értesült forrásból kapjuk a hírt, hogy herceg *Hohenlohe Egon* nagyszombati plebánusnak erdélyi róm. kath. segéd-püspökké való kinevezése utódlási joggal küszöbön áll. A kinevezéssel kapcsolatosan fogja betölteni a király a káptalannál a nagypréposti állást, melyre *Tamási Áron* kanonok, a vármegye szülöttje, nyer kinevezést. Helyére pedig *Zavora Daniel* kanonok lép elő.

Ösztöndíjas tanulók. A ref. kollegiumban június 30-ikán ült össze a *Kiss József* féle ösztöndíjakat odaítélő bizottság *Csanády Zsolt* kollegiumi gondnok elnökle alatt. Jelen voltak Udvarhelyvármegye részéről *Dr. Paál Árpád* főjegyző mint alispánhelyettes, *Dr. Keith Ferencz* tb. főjegyző, *Br. Orbán János* árvászeki elnökhelyettes; a kollegium részéről *Göncsi Lajos* igazgató, *Szabó András* gazdasági felügyelő és *Dr. Kósa János* internátusi elnök mint jegyző. Kinevezést nyertek a következő tanulók, a kik fejéreként 50 koronát kaptak: *Kenyeres László*, *Sándor Mózes*, *Bencze Dénes* (VII. o.), *Bányai László*, *Györfi Domokos*, *Kis Jenő* (VII. o.), *Rácz Jenő*, *Szabó Károly* (VI. o.), *Bordás Sándor*, *Kövecz János*, *Nagy Domokos*, *Németh Ernő*, *Pataki László*, *Péter János*, *Rigó János* (V. o.), *Benedek Mihály*, *Biró Albert*, *Fejes István*, *Gábor Árpád*, *Geiszt Zoltán*, *György Dénes*, *Jakab Dezso*, *Kis Zsigmond*,

Kovács Béla, *Nagy Sándor*, *Órdög Imre*, *Varró Mózes*, *Varga László* (IV. o.), *Bak Elek*, *Bartha Árpád*, *Benedek Károly*, *Cintos József*, *Csomor Dénes*, *Gáspár József*, *Györfi Dénes*, *Jakab Mihály*, *Kassay Attila*, *Nagy Dénes*, *Német Béla*, *Péter Sándor*, *Rákosi László*, *Zolya József* (III. o.), *Pál Áron*, *Pál József*, *Lukács Béla*, *Molnár Sándor*, *Péter Károly*, *Sándor Zoltán* és *Simó Andor* (II. oszt.) tanulók.

Államsegély egy leányiskolának. A baróti, nyilvánossági joggal felruházott polgári leányiskola az 1912—13. tanévre 4000 K. államsegélyt nyert, ami különösen *Br. Daniel Lajos* orsz. gy. képviselő érdeme, aki egy deputáció élén sürgette meg június hó elején az államsegélyt. Barót községközönsege a legmelegebb elismeréssel honorálja a képviselő tevékenységét.

A városi vámtarifát tudvalevőleg a városi képviselőtestület ezeltől hét évvel vette már revízió alá, amikor a viszonyoknak megfelelőleg megállapított új tarifát jóváhagyás végett a felsőbb hatósághoz felterjesztette. És a városi anyagi érdekeit közvetlen közelről érintő szabályrendelet azóta még, mint *Mohamed* koporsója, a levegőben lóg. Hol ez a minisztérium küldi a másikhoz, hol a másik az egyikhez s noha annak jóváhagyása végett ismételtel történt intervenczió, eredményt elérni még sem sikerült, mert a szabályrendelet csak tovább bujdosott, érzékeny károsodást okozván a városnak. Azonban e héten ez ügyben jelentős mozzanat történt, mert sikerült a bujdosó iratokat fülínél fogva a napvilágra állítani. Az történt ugyanis, hogy *Gothárd János* polgármester felkérése folytán *Ugron János* főispán szives volt a polgármesterrel a dolog után nézni, s a szabályrendeletet a belügyminiszteriumban felkutatni. A szegény szabályrendeletet a földmivelésiügyi minisztériumból csak nemrég küldték vissza a belügybe egy rakás kifogással terhelten, miután előbb megpibente magát a kereskedelemügyiben is. A főispán kívánságára most *Emich* tanácsos az összes iratokat előkeresette s komoly ígéretet tett arra, hogy a szabályrendelet a lehető legrövidebb idő alatt csakugyan jóváhagyást nyer. Így tehát komoly a remény, hogy e szegény város mégis csak hozzájut igazához, ami jelen esetben nem megvetendő jövedelmi forrást jelent.

Mezőgazd. tanfolyamra a m. kir. földmivelésiügyi miniszter a vármegyéből *Gál József* r. kath. elemi iskolai tanítót Székelyszentkirályról és *Pálffy Ákos* áll. tanítót Homoródezentpálról vette fel. Nevezett tanítók az algyógyi földmívelési iskolánál rendezett 4 hetes tanfolyamon szerzik meg a képesítést a gazd. ismételő iskola vezetésére.

Egyházköri közgyűlés. A Székelyudvarhelyi köri unitárius egyházkör Homoródujfalu-ban június 30-ikán tartotta éves közgyűlését *Báró Daniel Lajos* képviselő, köri felügyelő gondnok és *Kisgyörgy Sándor* esperes elnökle alatt. A szép számmal egybegyűlt tagok, egyházközségi képviselők jelenlétében d. e. 9 órakor nyitotta meg elnök a gyűlést, mely után az esperes terjesztette elő a vizsgálatról szóló jelentését, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Közgyűlés végeztével templomozás is, mikor *Péter Ödön* jánosfalvi lelkész tartott imát és beszédet, *Kisgyörgy Sándor* esperes itt is üdvözölte az egybegyűlteket. Templomozás után a gyűlést tovább folyt, mikor letárgyalták az iskola látogatói intézményről és a fegyelmi felelősségről alkotott törvényjavaslatokat. Az előbbi *Györfy István* homoródezentpáltoni tanító, az utóbbit pedig *Bölyny Vilmos* székelyudvarhelyi lelkész adta elő, s mindkét javaslat beható vitát provokált. Sajnálattal vette a kör tudomásul, hogy hosszú évtizedeken keresztül felügyelő gondnoka, *László Domokos* nyug. kir. táblai bíró egészségügyi állapotára való tekintettel, ezen tisztségéről lemondott, mire a kör tiszteletbeli gondnoknak megválasztotta. A közgyűlési folyamán alkalmat találtak a közgyűlési tagok, hogy *Báró Daniel Lajos* elnök iránt való tántoríthatatlan ragaszkodásukat és bizalmukat kifejezzék. Több felelő leiratnak tudomásul vétele után, a

jövő közgyűlés helyéül Székelyudvarhelyt jelölték ki. Végül az esperes meleg szavakban megköszönte az érdeklődést, majd fehér asztalhoz vonultaka közgyűlés tagjai, hol lelkes hangulatban köszöntötték az egyház vezető férfiakat.

Aszfalt Székelykereszturon. Régi óhaj-tás meg teljesedése Székelykereszturon. Ugyanis a község elhatározta, hogy a főbb forgalmu helyeken, ugy a piacztéren, a Vasút és Csekefalvi utcákban, ugyazintén a járásbirósági épületig aszfalt járdát létesít. A munkálatok mintegy 80 ezer koronába kerülnek és fele részét a község, fele részét pedig az illető háztulajdonosok fedezik. A munkálatok már javában folynak.

Négy hétig a nagyvilágban. Szerdán délután érdekes társaság indult utra Marosvásárhelyről *Haner Viktor* felső kereskedelmi iskolai tanár vezetése alatt. A kirándulók négy heti turát tesznek Ausztria, Németország, Svájc, Olaszország, Franciaországon keresztül sőt lehetséges, Londonba is átrándulnak a négy hét alatt. Utirányukat a következőben állapította meg *Haner* tanár, aki a páratlanul érdekes tanulmányi kirándulást szervezte és vezeti: Maros-Vásárhely, Wien, Salzburg, München, Lindau, Konstanz, Schaffhausen, Basel, Paris, Zürich, Luzern, Milano, Gardát, Venezia, Fiume. A társaság július 27-én érkezik baba s az utitervben felsorolt nevezetéseket megtekintése mellett legtovább, jul. 11-től 17-ig Párisba időznek. Székelyudvarhelyről a kirándulókkal *Balásy Sándor* földbirtokos, a Turógyár résztv. igazgatója utazott el. — Ugyancsak e héten, 4 ikén, Budapestről indult egy harminc tagu kiránduló társaság, mely Orosz és Finn országot, Norvégiait utazza be. Ezen társasággal Székelyudvarhelyről *Csanády Margit* polg. isk. tanítónő utazik.

A városi tisztviselők családi pótlékát, mely 6100 K-t tesz ki, tudvalevőleg a képviselőtestület egyik közelebbi közgyűlésében, mivel hogy arra a törvény kötelezte is, megszavazta. Ezen tekintélyes összeg fedezetét a város a minisztériumtól kérelmezte. Az ügyet *Gothárd János* polgármester és az ő felkérésére *Ugron János* főispán, a napokban személyesen megsürgették a minisztériumban, hol az összegnek rendkívüli segélyként való megadását kilátásba is helyezték. Ugyanakkor intervenciát *Ugron János* főispán, a polgármester kíséretében a városi csatornázás ügyében is, mert az előzetes terveknek elkészítéséért annak idején a folyó év tavaszára helyezték volt kilátásba. *Némethy* államtitkár a legnagyobb készséggel jelentette ki, miszerint intézkedni fog, hogy ezen ígéret most már a lehető legrövidebb idő alatt bevaltassék. Erre ugyanis abból az okból van különösen szüksége a városnak, mert a vízvezeték ügyét tudvalevőleg a csatornázással kapcsolatosan határozta megoldani. — Ugyancsak ezzel egyidejűleg informálta a polgármester magát a város által alkotott házalási szabályrendelet jóváhagyásának kérdése felől is, melynek rendén azt az információt kapta, hogy az 1911-ben elkészített szabályrendelet ad akta tétetet, mivel az Ausztriával való házalási szabályzat most áll revízió alatt.

Halálozás. *Kiss Károly* mátsfalvi reform. pap f. hó 30-ikán Rugonfalván elhunyt. A megboldogult derék embert 2-ikán helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett.

Eső és villám. Két egész hét óta tartó esőzés az ország összes folyóit úgy megduzzasztotta, hogy számos helyen árviz katasztrófát okozott. A Küküllő vize bár állandóan veszélyeztette a vízmentí helyeket, azért jelentős árviz kárról nem vettünk értesítést. A héten egy-egy félnapig szünetelő esőzés után, pénteken délután falrengető égi háborúval lépett újra fel, amikor a sétatér közelében a villám le is sújtott. A villám csapástól *Kelemen Pál* iparos s hogy egy pár hidmunkás elbukkott, azonban komolyabb baj szerencsére nem történt. A meteorologiai intézet tegnapi jelentése szerint a nyugat-oroszországi depresszió elvonulóban van, ami kedvező időváltozást ígér.

Erdélyi vevőink kényelmére

Brassóban, Kapu-n. 60. sz. a.

nagyobb szabásu

fiókküszletet

Ijesztettünk.

Butorzükségletét mielőtt fedoznő, tekintse meg raktárunkat, miután cégünk egész Erdélyben a legversenyképesebb és legnagyobb raktár felett rendelkezik.

Székely és Réti

butorgyárosok

Marosvásárhely,

Brassó,

Szécheny-tér 47.

Kapu-utóza 60.

Hiteles és egyéneknek részletes felmérés nélkül részletezésre is

Faeladási hirdetmény.

Az óczfalvi közbirtokosság a m. kir. földmivelésügyi Miniszter urak 48661. I. A-2-1912. számú rendeletével Árvátfalva II. hr. erdejében engedélyezett rendkívüli fahasználat 695 m³ (1328 drb. fenyő törzs) fatömegének eladására zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverést tart Óczfalva község házánál 1913. évi július hó 21-én d. e. 10 órakor.

Kikiáltási ár 3115 korona azaz Három-ezeregyszáztizenöt korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, azaz 311 kor. 50 fillér.

Utó és távirati ajánlatok nem fogadtatnak el.

Becsértéken alul eladás nem eszközöltetik. Az árverési és szerződési feltételek valamint a becslésre vonatkozó részletes adatok a közbirtokosság elnökénél s a székelyudvarhelyi m. kir. járási erdőgazdálkodásnál megtekinthetők.

Óczfalva, 1913. június 20.

Orbán Árpád,
közbirtokossági elnök.

Eladó 2 drb eszterga pad

vasfejjel és összes szükséges szerszámokkal, gyalupad asztalos szerszámokkal jutányos árban.

Czim:

Bethlen-utca, Mihály-udvar Holcsik Lajos.

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. DETKER-féle vanilín-cukor á 12 f. használ a drága vaníliaeső helyett.

Ez a legjobb fűszer tészták, kakaó és tea csokoládé és krémek kuglupf és mártások tejszín, pudding és torták részére :: ::

Finom vagy ezkorporral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk, császármorzsza stb.

1 csomag á 12 f., pótol 2-3 csövet. Mindenütt kapható millió recepttel.

Tészták sütéséhez csak a valódi **Dr. Detker** sütőpor 12 f. használandó.

Első varrógépraktár

Dus választékú s a legkiválóbb készítményű

varrógépek, löpor, dísz-árak, vadászfegyverek

elsőgyártmányú szakmába vágó jól berendezett vaskereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhetők.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése

Székelyudvarhely. Fiókküzet: Székelykeresztúr.

Kőbányai sör!!

A legjobb hírnevű **DREKER-féle** 'Korona' és 'Dupla márciusi sör' Első Magyar Részvény Sörfőzde 'Udvari' és 'Goliát Maláta sör'

Kizárólagos főraktár Udvarhely megyében

Rösler és Gábor cégnél

Székelyudvarhelyi és Székelykeresztúron.

Vidéki és helybeli megrendelések hordók és naponta frissen töltött palackokban pontosan lesznek eszközölve.

Szám: 965-1913. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közbirre teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. I 542/2. számú végzése következtében Dr. Váro Géza ügyvéd által képviselt Lootz G. Frigyes javára 80 K. a jár. erejéig 1913. évi január hó 6 án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1600 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehének nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a székelyudvarhelyi kir. járásbírósnak 1913-ik évi V. 25 számú végzése folytán 80 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi október hó 4. napjától járó 5% kamatai, 1/3% vál-

tódij és eddig összesen 53 korona 60 filléren bíróság már megállapított költségei erejéig, Sz. betlenfalván, végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására 1913. évi július hó 18-ik napjának d. u. 3 órája batáridőűl kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árvezés a vhu. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely, 1913. június hó 29.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Elsőrendű kész butor-
raktár. :: :: :: ::
Asztalos, esztergályos
és kárpitos műhelyek.

A m. tisztelt közönség szíves figyelmébe ajánlom a leg egyszerűbbtől a legmodernebb butorokkal ::
..... felszerelt

butorraktáram

Saját asztalos-műhelyemben rajz szerint elkészíték bármilyen kivitelű butort. Minden egyes darabért garanciát vállalok. :: ::

Modern ebédlők. Kálószobák.

Szíves pártfogást kér
Balázs Károly
butorraktáros és esztergályos.

Csak 50 kor.

1 garnitur elegáns ebédlőkészlet az alábbi összeállításban:

36	darab lapos tányér
12	" mély tányér
12	" csemegés tányér
2	" leves csésze
2	" mártás csésze
2	" mártás csésze alj
2	" pecsenyés tál
2	" kompotos tál
2	" zöldészes tál
2	" tésztás tál
2	" sótartó

Finomabb ebédök észettek, teás, kávé, feketés készletek és üvegáruk nagyválasztékban lego csóbb árban kaphatók

Márk Testvérek
kereskedésében Deák-tér 14. szám.)

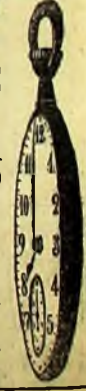
Szolid és pontos kiszolgálás.

GYÖNYÖRŰ, MARADANDÓ ÉRTÉZŰ ARANY ÉS EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK
beszerezhetők

ISZÁKOVITS BERNÁT MUÓRAS, ES ÉKSZERESZNÉL
Székelyudvarhelyt, Deák-tér 12. sz. (Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legszóbb kivitelben kaphatók eredeti **OMEGA**, **SCHAFFHAUSEN** és **CHRONOMETRE** inga és zsebórák, arany és ezüst ókaszerek, gyórák, nyakékek, láncok, briliáns gyórák és fűggők. Ezüst és alpaccá díszdrgyak. Ezüst órászekők, domborművek, jardniárek, állványok, kompotos tálak, kávé és tészkészletek.

Szemüvegek és mindenféle optikai szerek.
Mindenféle javításokat alvállalok és azonnal pontosan eszközölök.
Koczkázat kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Házi rendelőknek ajánlok
tehéntejet
literenként **20** fillérért.
Nzőllősi Samu.

Feltűnő olcsó árak!

- 6 szem. étkezéző készlet 15 K-tól feljebb
- 12 szem. étkezéző készlet 30 " "
- 6 szem. teás készlet 7 " "
- 6 szem. kávé készlet 7 " "
- Mosdókészletek . . . 10 " "
- Függő lámpák 5 " "
- 6 szem. vízes készlet 3 " "

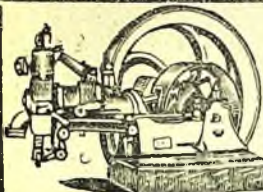
Valamint itt föl nem sorolható mindenemű liveg, porcellán, lámpa, képek, tükörök, házi és vendéglői berendezések, sport- és utazócikkék, chinaozüst-árak és gyerek-játékok olcsó árban kaphatók:

DRAGOMÁN-czégnél

Székelyudvarhelyen.

Villamos izzótestek:
Féniszálás 2 kor. Szénzás 70 állér.

Gazdák!
Iparosok!
A legjobb és legegyszerűbb

STABIL MOTOROK,
benzin és gőzlokomobilok
valamint eredeti s elismert elsőrendű német
cséplőszerelevények

■ **jutányos árakon eladó.** ■
Több ezer gép forgalomban.

Ledofsky és Társa, Budafok
(Budapest mellett) ANNA-UTCZA 25. SZ.
A Kufeteini Kunz-féle gazdasági gépgyár magyar-
országi vezérképviselete. Árjegyzék ingyen a herm.

Olcsó és alkalmi árak nyári ajándékokban
Hirsch Rudolf divatüzletében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 25. szám.

Elegánsan **férfiöltönyök** bel és külföldi szövetekből selyem és sersal bérelve:
K. 16, 20, 26, 30, 35, 40, 45, 50, 52, 64.

Ajándék **felöltőkben** dubl és angolszövetek
K. 16, 20, 26, 32, 35, 40, 44, 50, 54, 60.

Finom és tartós **fiú iskolaöltönyök** 6 éves-től 16 évesig.
K. 5, 8, 11, 14, 16, 18, 21, 24, 26, 30.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását és támogatását kéri kiváló tisztelettel

Női nyári kabát ajándék

Kor. 14, 18, 20, 24, 29, 32, 38, 40, 44, 48, 55 és feljebb.

Pongyolák creton, delén, posztó, etamiaból
5, 9, 11, 16, 20, 24, 26, 28, 31, 35, 40, 45

Nagyválaszték tartós férfi és női felsérneműk, cipők és mindenemű divatickekben.

HIRSCH RUDOLF.

Kiadó lakás. Báró Orbán Balázs-utca 47. sz. alatti lakás mellékhelyiségekkel és kerttel kiadó. Értekezhetni Gábor Mártonnal

Pénzkölcsönöket 4 1/2% kamatozással közvetít Csomor József, megyei árvaszék.

Kiadó lakás.

Szentimre--u. 46. sz. a. 3 nagy szoba, konyha, pincze stb. Kiadó. Értekezni lehet ugyauitt.

Eladó

ház telkek

A Fürdő-utczában, a Tábor-utczában, Solymosi- és Bálint-utczák folytatásában háztelkek részletfizetésre □ ölenint 3—8 koronáig eladók. Felvilágosítást ad: **Simó Mátyás** Sz.-udvarhely Bethlen-u

THIERRY A. Gyógyszerész BALZSAMA

Utolérhetetlen halásu tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust megazúntat a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladás, rekedtséget és gégécsőket megszüntel, valamint légt, különösen jóhatásu gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatásu aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő és elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvasfogak, szájhözmet, valamint az összes száji- és fogbetegségeknél, bőrféreg ellen megazúntat a száji- vagy gyomorból eredő bűzt, jóhatásu pustulagillertésznél. Meggyógyít minden sebet, sebhelyet, orvántort, láztdl erődő hólyagot, kiütést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, varst és kitést. Főhatásúknál ellen kitűnő hatáson. Minden károsat költségtelenen eltávolít, bolera és más járványkórul kéznő legyen.

Irjunk: **THIERRY A. Órangyal-gyógyszertárnak** Pregrada, Rohitsch mellett.
12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5 K 60 f. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény

Megadályoz a megazúntat vérmérgesedést, fájdalmas oprócciókat leggyakrabban feltelezéses tesz. Hosszúható gyomorméreges növényi (szőlő) és lósz, tejmagindítás, rekedés, emésztésmegzúntás ellen, Orbán-c. feltűrt széklet, sebhelyek, deszdi vágások, csontrész, fekélyök, úlcera, szarvas, lővés, végső vagy szédés által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatásu szer. Idegen testek eltávolítására mint: Öreg, szálka, por, serd, lóke sebt. kitérés, karbonikus képződmények, valamint HAN ellen, fereg, rothadás, bőrgyógyítás, hólyag, ózódó sebek, hósteru betegségeknél előforduló felfekvésnél, verkolésnél, felfolyásnál valamint kipúllás esetén cececsomókészlet stb. kitűnő hatáson.

2 tégely ára 3 K 60 f. a pénz előzeles beküldése vagy utánvét mellett kapható. Budapeston kapható Török József gyógrtárban, valamint az ország legtöbb gyógrszertárban. Nagyban kapható Thalmeier és Seltz, Kochmeister utóddal és Radanovits Testvérek drogeriájában Budapeston. — Ahol nincs lezakt ott rendeljünk közvetlenül: **THIERRY A. Órangyal-gyógyszertárából** Pregrada, Rohitsch mellett.

Kallotta-e már?

Egész világ beszél róla, hogy az eredeti

Pfaff varrógépek

utólérhetetlen minőségű, könnyű, zajtalan varrása és harsányafoltozásra egyformán alkalmasak. Egyedarueltás es forrártt Egyben felhivom a n. é. közönség b. figyelmét jól berendezett **Vas-, szerszám- és konyhafelszerelési** üzletemre, melykből nagy raktárt tartok és a legolcsóbb napi árban számítom. — Szives pártfogást kér mély tisztelettel

ENGLER JÓZSEF

A Kremenezky **Metallum** fémzásal izzólámpa nem törékeny és sokáig ég. Kapható: **Márk Testvérek** fűszer és csemegeüzletében Székelyudvarhelyen.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu **PORTLAND CEMENTET** ajánl olcsó áron a **PORTLAND GEMENT-GYÁR BRASSÓ** (Kugler és Társai.) Itt helyben kapható: Rösler és Gábor czégnél.